

hij niet weg van zijn geboortehuis. Geeft hij niet toe aan tijdelijke zwerfzucht(droom?) Maar een die tevens de goede eigenschappen van het kloeke boer-zijn erfde: werklust, een rechtschapenheid, godsvrucht, dadendrang, hulpvaardigheid. En nu heeft Herman de Man zich tot taak gesteld uit te beelden hoe allengs nu het grillige wegvalt, wegteert, zooals dor loof wegteert, hoe ontstuimig het eerst ook, groen, de boom uit vloog. Hoe er overblijft: beheersching, liefde, en óók kennis. Meer en meer ontwikkelt zich in dezen boer, die door de traditie van een geslacht en om zijn rechtschapenheid tot verantwoordelijke posten in de waterschappen geroepen is, eigenschappen die men eerst in hem niet zou vermoeden. Hij die in de liefde niet gelukkig was, en die te zuiver is om het niet-doorgloeide te aanvaarden, hij wijdt zich aan zijn grond, zijn land, en zijn werk voor het volk. Daarin groeit hij ziender oogen. Vanwaar komen zijn krachten? Mysterie! Ze zijn er, ze schieten omhoog. Dikwijls komt weemoed in hem op, meestal echter ziet hij zijn leven stijgend.

Hij zoekt de liefde, hij zoekt God, hij is een eenvoudig, strijdend mensch. Als Dijkgraaf maakt hij een watersnood mee, hij geeft zijn uiterste kracht en bezieling in de bange uren van het gevaar.

Soms gaat van hem iets uit, een kracht die geen ontgaat.

Hoewel de schrijver niet altijd zijn hooge doel bereikt heeft — hij is dan niet machtig genoeg in de uitbeelding van het innerlijk geziene — toch heeft hij iets verwezenlijkt en dat is reeds genoeg om in hem veel vertrouwen te stellen voor de toekomst.

J. D. W.

DIRK COSTER, *Verzamelde Proza*. Arnhem, 1925, Van Loghum Slaterus.

Het is goed, dat Dirk Coster met dit boek te voorschijn treedt uit het wespennest der litteraire praktijk, waarin hij zich te onzaliger ure gestoken heeft en dat hem weinig meer dan een overgevoelige huid-vol-angels moet hebben opgeleverd, indien men zijn uit- en aanvallen in zijn tijdschrift ten minste in aanmerking neemt. Gelukkig vinden wij van al deze geprikkeldheid hier niets terug en wij aarzelen dan ook geen oogenblik dezen bundel essays te erkennen als een der waardevolste monumenten onzer essayistische litteratuur. Coster moge op sommige verschijnselen onzer letterkunde een zeer eenzijdigen kijk hebben, hij erkent die eenzijdigheid ten volle en weet haar op aannemelijke wijze te fundeeren. Men mag het slechts betreuren, dat het Coster niet gegeven is zich uitsluitend te wijden aan zijn essayistisch werk, welks breede opzet een breede uitwerking volkomen gedooft, maar dat hij genoopt wordt tot een taak, waarvoor hij de geschiktheid — waarom zou het ook slechts in eenig opzicht een schande zijn dit ruiterlijk te erkennen? — niet enkel